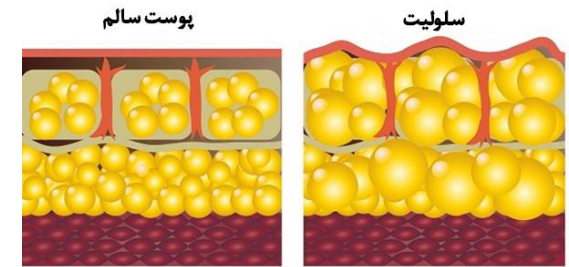

عفونت پوست (سلولیت)

سلولیت، عفونت پوست است که توسط باکتری هایی ایجاد می شود که از طریق منفذهای پوستی وارد بدن می شوند. شایعترین موضع وقوع سلولیت پاها است، گرچه ممکن است در هر نقطه ای از بدن رخ دهد. شایعترین باکتری ایجاد کننده سلولیت استافیلوکوک ها و استرپتوکوک ها می باشند. باکتری ها از راههای مختلف از جمله ترک های خشک، گزش حشرات، برش ناشی از شیو کردن ریش و مو و ... وارد بدن می شوند.

دلایل مختلفی برای ایجاد این مشکل وجود دارد:

شایعترین دلیل، عدم رعایت بهداشت مناسب زخم است که در صورت عدم درمان، می تواند به عوارض جدی منجر شود. وقتی یک ناحیه از پوست زخم می شود و بهداشت آن به درستی رعایت نمی شود، باکتری ها از محل زخم وارد بافت های عمقی تر پوست شده و ایجاد عفونت می کنند. این عفونت می تواند به سرعت پیشرفت نموده و مناطق بیشتری را درگیر کند. در صورت عدم درمان حتی ممکن است عفونت به بافت هایی که زیر پوست قرار دارند نیز

حمله کرده و وارد جریان خون و غدد لنفاوی شده و باعث ایجاد تب شود. این عفونت منتشر اگر درمان نشود، جان بیمار را هم به خطر می اندازد. به همین دلیل، مراقبت درست از زخم ها حتی زخم های ساده هم اهمیت بسیاری دارد.

❖ عوامل موثر در ایجاد عفونت پوست

عواملی که باعث افزایش خطر ابتلاء به عفونت پوست می گردند عبارتند از:

- ۱- عدم رعایت بهداشت زخم
- ۲- سن: با افزایش سن، کارایی سیستم گردش خون جهت تحویل به موقع گلبول های سفید به بافت های دچار عفونت، کاهش می یابد. در نتیجه آسیب های پوستی بویژه در مناطقی از بدن که جریان خون ضعیف است، می توانند به سلولیت منجر شوند.
- ۳- ضعف سیستم ایمنی: بیماری هایی که سیستم ایمنی را ضعیف می کنند نظیر ایدز و یا سرطان های خون، خطر ابتلاء به سلولیت را بیشتر می کنند.
- ۴- استفاده از داروهای سرکوب کننده ایمنی، افراد را نسبت به ابتلاء عفونت ها حساس تر می کند.
- ۵- دیابت: ابتلاء به دیابت موجب مختل شدن سیستم ایمنی و افزایش خطر عفونت ها می شود. دیابت همچنین می تواند منجر به بروز زخم های مزمن بر روی پاها شود که این زخم ها نیز می توانند به عنوان مسیرهای ورودی برای باکتری ها عمل کنند.

❖ علائم و نشانه های سلولیت

- ❖ قرمزی و گرمی پوست محل عفونت
- ❖ تورم و دردناک شدن پوست و بافت در اثر عفونت

❖ تشخیص

جهت تشخیص قطعی، درخواست آزمایش خون و کشت انجام می شود. با توجه به آنکه علائمی نظیر قرمزی، درد و تورم در ساق پاها ممکن است در بیماری های دیگر مثل گیر افتادن لخته های خونی در سیاهرگ های عمقی پا هم وجود داشته باشد، احتمال دارد که پزشک جهت رد این گونه بیماری ها تست های دیگر مانند سونوگرافی از پاها را نیز انجام دهد.

❖ درمان

درمان در شروع عفونت، آنتی بیوتیک خوراکی است. در صورتی که ناحیه سلولیت وسیع باشد و یا مشکل با تب و درد همراه گردد و یا ناحیه صورت شخص درگیر شده باشد بیمار بایستی برای درمان تزریقی بستری گردد.

❖ اقدامات پیشگیرانه

جهت جلوگیری از ابتلاء به سلولیت و یا سایر عفونت های پوستی، هر زمانی که دچار یک زخم پوستی شدید

اقدامات زیر را انجام دهید:

- ۱ - روزانه زخم‌تان را با آب و صابون بشویید. این کار را به عنوان قسمتی از برنامه زندگی روزمره‌تان قرار دهید.
- ۲ - زخم‌تان را با پانسمان تمیز بپوشانید. انجام این عمل به تمیز نگاهداشتن زخم و از بین رفتن باکتری‌ها کمک زیادی می‌کند. چنانچه تاول‌هایی بر روی پوست شما وجود دارد که از آنها ترشح خارج می‌شود، این تاول‌ها را تا زمان خشک شدن تمیز و پوشیده نگاه دارید. هیچ‌وقت تاول‌ها را پاره نکنید.
- ۳ - مرتباً بانداژهای زخم‌تان را عوض کنید. حداقل روزی یک مرتبه این کار را انجام و هر بار که این پانسمان‌ها مرطوب یا کثیف شدند، دوباره آنها را تعویض کنید.

- ۴ - مراقب نشانه‌های عفونت باشید. تورم، قرمزی، درد و ترشحات چرکی نشان‌دهنده عفونت است و نیاز به بررسی و ارزیابی پزشکی دارد.

۵- افراد مبتلا به دیابت و نیز افراد مسن که گردش خون ضعیفی دارند لازم است که مراقبت‌ها و پیشگیری‌های بیشتری جهت جلوگیری از بروز زخم‌های پوستی انجام دهند و در صورت ایجاد بریدگی و یا زخم پوستی، حتماً باید آن را به‌طور دقیق و مناسبی درمان کنند.

❖ آموزش به بیمار با عفونت پوست

- ◆ آموزش به بیمار در مورد اهمیت بهداشت فردی خوب
- ◆ شستشوی روزانه منطقه مبتلا
- ◆ استفاده از پماد آنتی بیوتیک موضعی و تعویض پانسمان طبق دستور پزشک
- ◆ بالا نگهداشتن منطقه مبتلا جهت جلوگیری از تورم
- ◆ پایش درجه حرارت، بزرگی و قرمزی و افزایش ترشح موضع درگیر
- ◆ پایش روزانه پاها از نظر ترک و زخم

مرکز آموزشی درمانی و تحقیقاتی اختر

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

بیمارستان اختر

گروه آموزش به بیمار

عفونت پوست (سلولیت)

